

انسان بقدری فراموش کار است که وقتی شکمش سیرشدگر سنگی را فراموش میکند، با اینکه فاصله زیادی بین گرسنگی و سیری نیست، بنابر این مسلم است که انسان دائماً و مستمراً احتیاج بیاد آوری دارد و افراد بیادی را می بینیم بعوض آنکه از مشاهده دیگران عبرت کافی کیرند. مدام میکه خودشان بگرفتار نشوند موعظه پذیر نیستند اینست که انسان بهر درجه از ترقی ناچل شود طبیعتاً روی این اساس خلق شده است، اینست سر همه مصابیتی که انسان از شکنجه های طبیعت و از دست حیوانات میکشد چه بسا مصیبتهاي که باعث اصلاح حال شخص و ترک معصیت می شود، مدام میکه دنیا فقط خانه آزمایش و امتحان است ثروتمند تدرست بر قیر هر یعنی هزیتی نخواهد داشت مگر آنکه ثروتمند تدرست سپاسگزار نعمت‌های خدا باشد و قیر هر یعنی در تحمل مصائب صبر نماید.

بیداریها غالباً اشخاص ناتوان را از بین میبرد و افرادیرا که صلاحیت بقاء داشته باشند، نگاه میدارند، بدین طریق نوع انسان ترقی میکند و بر مقاومتش در مقابل امراض هیا فزاید. در نتیجه تغییراتی در غده های داخلی ایجاد میشود که نسبت به جسم و عقل انسان مؤثر است، ناگفته نهاد که علم پزشکی از لحاظ فرادری که امراض برای نوع بشر در بردارد، هنوز در مرحله طفولیت است. با این حال هنالهای فراوانی داریم که میگریم هر چه علوم پیشرفت نماید آشکار میشود که از مرگ مانند عملی که میگریم هر چه علوم پیشرفت نماید آشکار میشود که از مرگ رهایی میگیریم هر چه علوم پیشرفت نماید آشکار میشود که از مرگ راه مفرو فراری نیست. چه نادانی و ظلمی بالاتر از اینکه ما برآ فریش خردگیریم، یقین بدانید که هنوز ما تا سرحد کشف اسرار عالم وجود خیلی فاصله داریم، مرگ حق است، شاه و کدا خواهند هر داشمرگ نمی توان جلوگیری کرد و اینکه طبیعیون مرگ را فنای محض میدانند هبتنی بر غرض واشتباه است، مرگ فنای محض نیست بلکه یک عمل استحاله میباشد.

قل او كتم في يوتكم لبرزالذين كتب عليهم القتل الى مضا جعهم (آية ۱۴۵)
سورة آل عمران)

ترجمه . بگو اگر چه در خانه هایتان بمانید کسانیکه در باره آنها قتل نوشته شده بقیرهای خود کشیده خواهند شد .

تفسیر پژشگی : این آیه انسان را بنا توانی و نادانی متذکر می سازد و با او می فهماند همانطور که بشر حکومت بر ولادت خود ندارد اختیاری در رفتن خود نیز نخواهد داشت و حتی عقل انسان در عصر حاضر با همه اختراقات و اکتشافات محیر - العقول علاوه بر آنکه توانسته است مانع مرگ شود با آنکه در حالات عادی بوسیله عقل بر همه اشیاء حکومت می کند همان عقل گاهی از اوقات انسان را بمردمی که در انتظارش هست نزدیک می کند و با تمام پیش بینیها و پیش گیریهای مسلم حفظ الصحه که انسان برای فرار از مرگ بکار می برد اغلب افراط در همان پیش - گیریها او را بمرگ نزدیک می کند و مرگی که از آن فرار می کند بمقابلتش می آید .
 بیان این موضوع ناتوانی و نادانی انسان را نشان میدهد و نقش اطلاع و معرفت و ادارش می کند به آنچه که می خواست از آن احتراز جوید گرفتار ، نماید و انسان در مقابل حوادث مانند کودکی است که در محیط زندگی قادر بدفاع از خود نیست .
 پژشگان بهتر از هر کس باین معنی پی بردند (مشروط بر آنکه لذائذ دنیا و خوشگذرانیها قلب آنان را تاریک نکرده باشد) زیرا در طول مدت فن شریف طبابت هر روز ضمن مداوای ناخوشیها مواجه با بیمارانی شده که حقیقت غیرقابل انکار عمر دست دیگر نیست را در عمل بآنان ثابت می کنند . چه بسیار بیمارانی که در اثر ناخوشی مطابق قواعد و آثار طبی محکوم بمرگ می باشند و مرزن آنها بر حسب صورت ظاهر زدیکی آنان را بخانه قبر نشان میدهد و طبیب معالج از نظر ادعویه و یا دلخوشی کسان هر یعنی مأیوسانه بدماد الادامه میدهد و بعثتاً آثار حیات غیر قابل انتظاری در مریض مشاهده شده و بیمار محکوم بمرگ شفایی یابد . عکس قضیه نیز در نزد اطباء زیاد دیده می شود که بدون جهت و سبب ظاهری بیماری که بپیچوجه انتظار مرگش را ندارند در حین مداوا از دستشان می رود که با هیچیک از قواعد طبی این قبیل مرگها تطبیق نمی کند . میلیون ها و تر و ترندان شیفتۀ دنیا که با حرص و ولع زیادی عاشق دلباخته دنیا بوده و حتی از اسم مرگ نیز وحشت می کنند ، اغلب

بعثت دست بدامان شدن این طیب و آن طیب و توسل بداروهای شیمیائی بدست خود مرگی را که در کمین آنهاست می‌یابند و با آن تسليم می‌شوند. پیرمردان و پیر زنان سرمايه دار که شب و روز متمسک بخوردن اقسام ویتامین های نیروده می‌باشند و از ترس مرگ خواب را مترا برخود حرام کرده و بوسیله مصرف داروهای مسموم و خواب آور ایجاد خواب می‌نمایند باستی بدانند بالاخره مرگ در انتظار آنهاست وجه بهتر که از دارایی و ذخایر خود سهمی برای تنگستان تعیین کنند و بالاًقل از مستمندان مجاور خود دستگیری نمایند قبل ان الموت الذى تفرون منه فانه ملاقيکم. یعنی بگو - مرگی را که از آن فرار می‌نمایند بمقابلات شماهى آید (قرآن) اعجاز قرآن - حرکت زمین

یکی از معجزات قرآن کریم اینست که در هر عصری، از آیات شریقه مطالبی بدست می‌آید که منطبق با کشفیات جدید آن زمان می‌باشد مثل احرکت زمین و کرویت زمین و امثال این حقایق نجومی در چهارده قرن پیش ^{مک}، قرآن نازل گردید و هیئت بطیموس رواج داشت ابدأ بخاطر احدی خطور نمی‌کرد وزمین راساکن و مسطح دانسته تصور می‌کردند خورشید بدور زمین در گردش است - با اینحال و در چنین موقعی قرآن مجید حرکت و کرویت زمین و میلیارد ها حقایق را با بیانی که امروز بهتر در کمی گردد در آیات و مواضع متعدده اعلام و من جمله راجع به حرکت زمین در آیه ۵۲ سوره مبارکه طه چنین می‌فرماید

(الذى چعل لكم الارض مهدأ ...) (آن خدا یکه قرارداد برای شما زمین را کاهواره) در این آیه چنانکه ملاحظه می‌فرماید زمین را بگاهواره تشییه فرموده است. البته مقصود از تشییه بیان اوصاف مشبه است بوسیله صفات مشبه به پس برای فهم خصوصیات زمین باید اوصاف کاهواره را در نظر گرفت - کاهواره اولاً دارای حرکت است او اگر تواند حرکت کند، لغت مهد بر آن صدق نمی‌کند پس زمین هم دارای حرکت می‌باشد ثانیاً مسیر حرکت کاهواره بطور منحنی است علیهذا فهمیده می‌شود که زمین نیز حرکتش منحنی است و در هیئت ثابت گردیده است که مدار حرکت زمین بدور خورشید بصورت یعنی است ثالثاً حرکت کاهواره یک مرتبه از زمین به پسار

و یک دفعه از سار به یمین است در اینجا از یک مثال کوچک بینای نیستیم فرض کنید روی محیط یک دایره یا یک مورچه گی در حرکت است و شما ناظر حرکت او هستید حرکت این مورچه نسبت بشما که ثابت هستید در یک موقع از طرف راست به چپ و در یک وقت از طرف چپ براست میباشد - حرکت زمین هم بدور خودشید چون رویه مدار یکی شکل میباشد بهمین طریق است . بنا بر آنچه گفته شد از تشبیه زمین به کهواره، قرآن مجید چند نکته را منظور فرموده اند حرکت انتقالی زمین که زمین ثابت نیست نایاب منحنی بودن مدار حرکت زمین که از این دو نکته این نتیجه میشود که :

(زمین روی مدار منحنی شکلی بدور خودشید گردش انتقالی دارد) و این موضوع یکی از ارکان علم هیئت است که چندین قرن علمی دنیارا بخود مشغول داشت . علاوه بر نکات مذکور یکی دیگر از حکمت قرآن در این تشبیه شاید این می باشد که خداوند میخواهد بشر را با کلمه کهواره متوجه سازد که در مقابل آخرت . انسان در دنیا مانند طفل است همانطوری که طفل روز بروز بتکامل نزدیک شده بزودی کهواره را ترک میکند آدی نیز در این دنیا باید بوسیله اجرای او امر خداوندی خود را کامل نموده بالآخره این عالم ناقابل را ترک نماید ، بادر نظر گرفتن مراتب معروضه مسلم است که بهتر از کلمه (مهد) تشبیه تمی تو ان پیدا نمود که از هر حیث موافق اوصاف زمین باشد . آری قرآن حقیقتی است که ضامن سعادت عالم و تا آخرین روز دنیا بر داشت و دین و تمدن و بر جهان سلطنت خواهد داشت .

(پرچم اسلام)

